

G.K. 48
7/10691, 10692
10693, 10694
10695, 10696

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

SAYI : B.12.0.A.SGB.0.03.610/93
KONU : Yazılı Soru Önergeleri

08.01.2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi:17.11.2009 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02- 17182 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan, Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT' e ait 7/10691 ve 7/10692, Mersin Milletvekili Vahap SEÇER'e ait 7/10693, Adana Milletvekili Yılmaz TANKUT' a ait 7/10694, Manisa Milletvekili Ahmet ORHAN' a ait 7/10695 ve Ankara Milletvekili Nesrin BAYTOK' a ait 7/10696 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1- Görüş 7/10691 (2 sayfa)
- 2- Görüş 7/10692 (3 sayfa)
- 3- Görüş 7/10693 (2 sayfa)
- 4- Görüş 7/10694 (2 sayfa)
- 5- Görüş 7/10695 (3 sayfa)
- 6- Görüş 7/10696 (2 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

:Ahmet ORHAN

Manisa Milletvekili

Esas No

:7/10695

Ülkemizde geçmişten günümüze önemli bir üretim ve ekonomik katkısı ile Türk çiftçisi ve yetiştiricisinin önemli geçim kaynaklarından olan ve şu an üreticisi, işletmecisi bu sektörün her alanı büyük bir sıkıntı içinde can çekişmektedir.

Sektörde et fiyatlarının bir ayda 16 TL'den 24 TL'lere çıkıp % 25'lerin üzerindeki fiyat artışlarının yaşanması sektördeki dengelerin daralma ve gerileme yaşadığı görülmektedir.

Ülkemizdeki et ve süt ihtiyacını karşılayan hayvan sayısında inanılmaz bir gerileme vardır. Bu süreçte hayvan yetiştiricilerimiz mutlaka desteklenmeli ve müdahaleler gerçekleştirilmelidir. Maliyetlerin yüksekliği koyun yetiştiricimizi de maliyetler nedeniyle üretimden vazgeçmiş duruma gelmiştir. 1980'lerin başlarında yaklaşık 1 milyon manda bulunurken, günümüzde ise 90 binlere düşüğü gözlenmektedir. Acil önlemler alınmaz ise üretici, sektördeki sanayici ve vatandaşımız çok daha zor durumda kalacak ve et üretimi yok olup gidecektir.

Ülkemizde hayvancılığa verilen desteğin yetersizliğine bir örnekte Doğu Bölgesine yapılan yatırımlara karşın Ege Bölgesi mahrum bırakılmış durumdadır. Ülkemizin toplam et ve süt üretiminin neredeyse yüzde 30'unu karşılayan Küçük Menderes Bölgesi hayvancılık ve tarım üretimi desteklemelerinde ihmal edilmektedir. AB hibe programlarından faydalanılması çerçevesinde diğer bölgeler daha fazla istifade sağlamaktadır. Hal böyle iken;

SORU 1) AB Hibe programları çerçevesinde bölgelere dağıtılan hibeler kaç milyon Euro'dur? Bu AB hibelerinde istifade edilen projeler ve bölgelere dağılımları nelerdir?

CEVAP 1) Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumunun uygulayacağı Katılım Öncesi Yardım Kırsal Kalkınma Programı (IPARD) 25 Şubat 2008 tarihinde AB Komisyonu tarafından kabul edilmiştir. Bu program kapsamında desteklenecek iller ve destek seviyeleri belirlenmiş olup, 1. dönemde 20 ilimiz, 2. dönemde ise 22 ilimiz destekleme kapsamına alınacaktır. Manisa ilimiz ise 2. dönemde desteklenecek 22 il arasında yer almaktadır.

Diğer taraftan; Kurum akreditasyon sürecinde öncelikle Hazine Müsteşarlığı tarafından ulusal akreditasyona tabi tutulacaktır. Ulusal akreditasyonu müteakiben Avrupa Komisyonu denetçileri tarafından uluslararası akreditasyona tabi tutulacaktır. Uluslararası akreditasyonun başarılı geçmesi halinde Avrupa Komisyonu'ndan "Yetki Devri" alınmaktadır.

Avrupa Birliği hibe fonlarından ülkemizin yararlanabilmesi için Yetki Devrinin alınması şarttır. Bu kapsamda, Kurumun akreditasyon çalışmaları halen yoğun bir şekilde devam etmektedir. Dolayısıyla Kurum henüz proje kabullerine başlamamış olup, herhangi bir hibe fonu kullanılması da şu an için söz konusu değildir.

Avrupa Birliği'nin IPARD Programı kapsamında ülkemize kullandıracağı hibeler için 2007-2012 yıllarına ait bütçe rakamları kesinleşmiş olup, 2013 yılına ait bütçe miktarı henüz kesinleşmemiştir.

Bu kapsamda, 2013 yılına ait tahmini bütçe miktarı da dahil edildiğinde ülkemize Avrupa Birliği tarafından ayrılan kaynak miktarı yaklaşık olarak toplam 911 milyon Avro'dur. 300 milyon Avro Türkiye Cumhuriyeti katkısı da dahil edilince Kırsal Kalkınma için Kurum tarafından kullanılacak kaynak miktarı 1 milyar 211 milyon Avroya ulaşacaktır.

Bununla birlikte Kurum tarafından yönetilecek olan hibe programında, desteklenecek illere özel bütçe tahsisi yapılmamaktadır. Dolayısıyla daha çok hangi ilden geçerli proje gelirse o il daha fazla kaynak kullanacaktır.

SORU 2) Ülkemizde 1990'lı yıllarda 12 milyon adet civarında olan büyükbaş hayvan sayısı 2006'da 10,8 milyon adete düşmüş. Aynı dönemde 41 milyon adet civarında olan küçük baş hayvan sayısı da 33 milyon adete inmiş 2009 yılı sonu itibari ile bu süratli azalış kaçar milyon adete inmiştir?

CEVAP 2) 2002 yılında sığır sayısı 9.803.498 adet, 2008 yılında ise sığır sayısı 10.859.942 adettir. 2008 yılında koyun sayısı 23.974.591, keçi sayısı ise 5.593.561 adettir.

Bununla birlikte yapılan ıslah çalışmaları neticesinde birim hayvan başına göz ardı edilemeyecek kadar verim artışları olmuştur. Örneğin 2002 yılında 1.705 Lt/Baş olan süt üretimi 2008 yılında 2.758 Lt/Baş'a, 2002 yılında 184 Kg/Baş olan et üretimi 2008 yılında 215 Kg/Baş'a çıkmıştır. Ayrıca 2002 yılında toplam 420.496 ton olan kırmızı et üretimi 2008 yılında 482.458 ton'a, 2002 yılında toplam 8.408.000 ton olan süt üretimi 2008 yılında 12.243.000 ton'a çıkmıştır.

SORU 3) Kırmızı et fiyatlarının 1 yılda yaklaşık yüzde 50 zamlanması sektörde soru işaretleri yaratıp alımgücü gücü içinde yaşayan vatandaşımızı zor bir durum içine sevk ederken Almanya'nın Köln kentinde düzenlenen dünyanın en büyük gıda fuarından biri olan Anuga 2009'un açılışına katılımınızda; İTO Başkanı ile birlikte bulunduğunuz toplantıda da gündeme gelen bu konuyla ilgili olarak, "Aslında bu durum İran'dan kaynaklanıyor. İran hayvancılığa yeni bir destekleme başlattı" şeklindeki ifadeleriniz neticesinde böyle bir desteklemenin Türk çiftçisine ve hayvan yetiştiricilerine verilmesi planlanmakta mıdır? Planlanmakta ise bu destekleme ve tedbirler neler olacaktır?

CEVAP 3) Bakanlığımızca, ülkemiz hayvancılığının geliştirilmesine yönelik olarak gerek ulusal kalkınma gerekse tarım strateji belgelerinde belirlenen hedeflere uygun destekleme politikaları uygulanmaktadır.

Hayvancılıkta özellikle verimliliğin artırılması, işletmelerin büyütülmesi, üretimin kayıt altına alınması, gıda güvenliğinin sağlanması, girdi maliyetlerinin düşürülmesi amacıyla 2000 yılında başlatılan destekleme uygulamaları bugüne kadar devam etmiş olup, 2010 yılında da devam edecektir. Bakanlığımızca uygulanan desteklemeler ülke genelinde ve bölge farkı olmaksızın aynı oranda uygulanmaktadır.

Hayvancılığın geliştirilmesi ve desteklenmesine yönelik yayımlanmış olan Kararname kapsamında aşağıda yer alan konularda desteklemeler yapılmaktadır.

1. Anaç sığır ve manda yetiştiriciliği desteklemeleri
2. Buzağı desteklemesi
3. Anaç koyun ve keçi desteklemesi
4. Tiftik keçisi yetiştiriciliğinin ve tiftik üretiminin desteklenmesi
5. Çiğ süt üretiminin desteklenmesi
6. Çiğ sütün değerlendirilmesinin desteklenmesi
7. An yetiştiriciliğinin desteklenmesi
8. İpek böceği yetiştiriciliğinin desteklenmesi
9. Su ürünleri yetiştiriciliğinin desteklenmesi
10. Yem bitkileri üretiminin desteklenmesi
11. Hayvan hastalığı tazminatı desteklemeleri
12. Hastalıktan ari işletme desteklemeleri
13. Hayvan hastalıkları ile mücadele desteklemeleri
14. Programlı aşı uygulamaları
15. Akredite veteriner hekim desteklemeleri
16. Sözleşmeli besicilik desteklemeleri
17. Hayvan genetik kaynaklarının korunması

Bakanlığımızca hayvancılık konusunda yürütülen bazı faaliyetler; Hayvancılığın desteklenmesi, suni tohumlama faaliyeti, soy kütüğü faaliyetleri, ön soy kütüğü faaliyetleri, döl kontrolü faaliyetleri (progeny testing), damızlık koyun ve keçi kayıt sistemidir. Ayrıca, Küçükbaş Hayvancılıkta Islah Projesi kapsamında; 2008 yılında 10 ilde yürütülen koç ve teke dağıtım projesi 2009 yılında 25 il'e çıkarılmıştır. 2010 yılından itibaren projenin 40 ilde uygulanması planlanmaktadır.

Süt sektörünün içinde bulunan üretici, özel sektör ve kamu sektörlerinin katılımları ile Süt Konseyi kurulmuş olup, aynı şekilde Et Konseyi kurulması çalışmaları devam etmektedir.

Hayvancılıkta esas olan verimlilik artışının sağlanması, girdilerin azaltılması ve sürdürülebilirliği sağlayacak tedbirlerin alınmasıdır.

Zaman zaman ulusal politikalarla desteklenen hayvancılık proje ve uygulamaları iklim ve çevre şartlarından olumsuz etkilenmektedir. Bu durum hem girdi fiyatlarını hem de ürün fiyatlarını etkilemektedir. Özellikle 2007-2008 yıllarında yaşanan kuraklık, üreticinin özellikle küçükbaş hayvanları elden çıkartmasına neden olmuştur. Ayrıca komşu ülkelere özellikle küçükbaş hayvan ihracatının yapılması, kurban bayramına yönelik, besicilerin hayvanlarını 6 aydır beside tutması son günlerde ülkemizde yaşanan et fiyatlarında arz talep dengesine bağlı olarak geçici fiyat artışlarına neden olmuştur.

SORU 4) Türk çiftçisi ve hayvan yetiştiricilerinin desteklenmesinin şart olduğu günümüzde alınan kredilerin geri ödemesinin uzatılması ve alınacak olan kredi faizlerinin düşürülmesi hususunda bir çalışma yapılmakta mıdır?

CEVAP 4) Bakanlığımız bütçesinden tarımsal amaçlı kooperatiflerin uygulamakta oldukları hayvancılık kooperatifi projelerine "Tarımsal Amaçlı Kooperatiflere Kullandırılacak Kredilere İlişkin Yönetmelik" hükümleri çerçevesinde kredi sağlanmaktadır. Yönetmeliğin 17. maddesinde kooperatiflere verilecek krediler için uygulanacak faiz oranı; piyasa fiyat hareketleri, ekonomik durum ile mevduat ve kredi faizlerindeki gelişmeler dikkate alınarak, T.C. Ziraat Bankasının küçük ve orta ölçekli tarımsal işletme tarımına giren üreticilere doğrudan açtığı kredilere uyguladığı faizin 1/2 - 1/4'ü arasında Bakanlıkça belirlenen faiz oranı uygulanmaktadır. Yönetmeliğin 16. maddesinde projeler kapsamında ilk yıl ödemesiz, ikinci yıl faiz ödemeli, diğer yıllarda taksit ve faiz ödemeli toplam yedi yıl vadeli ve yıllık %5 faizli kredi sağlanmaktadır.

Konuyla ilgili olarak T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğünden alınan cevabi görüş aşağıda yer almaktadır.

22.03.2009 tarih ve 27177 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2009/14804 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile; Bankaca 2005/8378, 2005/9839, 2006/9994, 2006/11199, 2006/11201, 2007/12339, 2007/13045, 2008/13881 ve 2008/14489 sayılı Kararnameler kapsamında kullandırılan ve/veya ertelenen düşük faizli kredilerin vadesinin, işletme kredilerinde 24 ayı, yatırım kredilerinde ise 7 yılı aşmayacak şekilde yeniden belirlenebileceği hükme bağlanmış olup, bu kapsama giren üreticilerin Bankaya olan tarımsal kredi borçlarının vadesi, başvuruları halinde indirimli faiz oranları üzerinden uzatılabilmektedir.

Diğer taraftan, kredilere uygulanan faiz oranları, Banka kaynak maliyetleri ve mevcut piyasa koşulları ile geleceğe yönelik beklentiler göz önünde bulundurularak belirlenmektedir. Bu kapsamda, Bankaca tarımsal kredilere uygulanan faiz oranları 23.10.2009 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yıllık % 17,50'den % 15'e düşürülmüştür. Üretim konularına göre çiftçilerimize uygulanan faiz oranları ise yıllık % 6 ile % 11,25 arasında değişmektedir.